

Grafrechten en niet voldoen aan financiële verplichtingen

16 april 2007

Vraag nummer: 4762 (oude nummer: 9176)

Zoon heeft grafrechten van graf vader op naam, hiervoor getekend maar nog niet betaald. Zoon komt later in detentie, daarna vertrokken naar onbekende bestemming. Grafrechten zijn niet geïnd.

Kan de houder van de begraafplaats het grafrecht omzetten naar een algemeen graf?

Overschrijven op naam van de zus die in onmin leeft met haar broer, bestaat die mogelijkheid?

De zus wil een monument plaatsen. Hiervoor is toestemming nodig van haar broer, die nergens te traceren is. Mogen wij in deze situatie de zus vergunning verlenen voor het plaatsen van een grafmonument? De broer heeft immers ook de plicht om zijn adres bij ons actueel te houden zodat wij hem deze vraag kunnen voorleggen.

Al met al een complexe zaak. Als het graf voor bepaalde tijd gewoon op naam van de zoon blijft zonder dat hij hiervoor betaald is er ook een stuk rechtsongelijkheid naar de mensen die wel keurig de grafrechten betalen.

Antwoord:

Geachte heer,

Het is helemaal geen complexe zaak. De zaak is heel simpel. Alleen komt voor uw gevoel e.e.a. onrechtvaardig over, maar dat is iets anders.

Dat de kosten van het graf niet zijn betaald, is geen geldige reden of grondslag om het grafrecht te laten vervallen of om het graf om te zetten van een eigen in een algemeen graf. Dat is gewoon niet mogelijk als de formele grafrechten op naam van de zoon staan.

Persoonlijk zou ik het trouwens wel goed vinden als zoiets wel zou kunnen. Daarom adviseer ik begraafplaathouders ook om dit in hun verordening of reglement mogelijk te maken. Namelijk om te regelen dat als men niet betaalt, het grafrecht vervallen kan worden verklaard.

Zie het voorbeeld van een dergelijke bepaling in de sub- rubriek 'Verordening / reglement'.

Uw gemeente heeft een vergelijkbare bepaling helaas niet in haar beheersverordening staan.

Kunt u het grafrecht overschrijven op naam van de zus? Formeel kan en mag u het niet doen, want het kan alleen op verzoek van de rechthebbende.

Maar als u het feitelijk wel zou doen, wat kan er dan gebeuren? Dat de zoon/ broer later bezwaar maakt als hij er van hoort. Maar ja, wat dan?

U kunt overwegen om het graf op haar verzoek ook over te laten schrijven op naam van de zus, mits zij in dat verzoek ook schriftelijk verklaart 1) de open staande grafrechten te zullen betalen (anders schiet u er als gemeente nog niets mee op) en 2) de aansprakelijkheid van derden (met name de zoon/ broer) jegens de gemeente op zich te nemen en 3) de kosten te dragen van schade of rechtsbijstand die de gemeente moet maken als een derde de gemeente aansprakelijk heeft gesteld en de gemeente zich verweert en een rechtbank de gemeente veroordeelt.

Persoonlijk zou ik trouwens een dergelijk risico niet nemen en geen rechten overschrijven. De zoon kan elke dag weer opduiken. Het is een familieprobleem, waarvoor u zich als gemeente niet wil wettelijk aansprakelijk maken.

wetens tot onrechtmatig gedrag moet laten verleiden. Als u in dit geval het graf zou overschrijven zonder toestemming van de rechthebbende, waarom zou u dat dan een andere keer ook niet doen? U gaat een precedent schappen waar u later problemen mee kunt krijgen.

Dat iemand zijn adres niet actueel houdt, is ook geen reden volgens uw verordening om het grafrecht te laten vervallen en om het graf over te kunnen schrijven.

Dat er betalingsproblemen zijn, is ook niet uniek denk ik.

De beste manier om de zaak 'keurig volgens de regels' op te lossen is wanneer u niet aan de wens de zus tegemoet komt, en haar daarmee pusht om zelf haar broer op te sporen en de zaken met hem te regelen.

Dat van die onmin tussen broer en zus zal wel kloppen. Maar wie zegt dat de zoon/ broer echt onvindbaar is? Voor de gemeente wel, als de man zich niet keurig in de GBA laat inschrijven. Maar familieleden en vrienden weten vaak wel bij wat voor vriend of vriendin iemand zich in werkelijkheid ophoudt, of kunnen dat via via bekenden achterhalen. Alleen wil men dat niet, omdat men toch niet toch overeenstemming zal komen.

Er is geen rechtsongelijkheid naar mensen die wel keurig de grafrechten betalen. Want u kunt op dit moment weigeren om in dit graf nog bij te begraven. U kunt ook weigeren om een grafsteen te plaatsen. Juridisch staat u overigens met dergelijke weigeringen niet sterk, als de verordening er geen grondslag voor geeft. Ik verwijs daarom nogmaals naar mijn advies van ongeveer 5 jaar geleden, daar staat de grondslag wel in.

Maar u gaat zelf rechtsongelijkheid scheppen als u zich niet aan uw eigen verordening houdt en niet conform de regels overschrijft.

U kunt deze kwestie aangrijpen om de verordening aan te passen, conform mijn voorbeeld van 5 jaar geleden. Dan kunt u in dit soort gevallen wel optreden.

Zie vraag 2094 'Model- bepalingen inzake grafmonumenten voor beheersreglement/ verordening' en dan met name model- artikel Z. Op deze formulering rust overigens copyright, dus u mag het niet letterlijk overnemen zonder vergoeding, maar dan hebt u toch een idee hoe het ongeveer zou moeten zijn.

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.